

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Roch

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 12 lutego 2025 r.,
na posiedzeniu bez udziału stron
wniosku obrońcy skazanego M.J.
o wyłączenie SSN M.B. od udziału w sprawie IV KO 40/24,
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. a contrario

postanowił:

**wniosek o wyłączenie SSN M.B. od udziału w sprawie IV KO 40/24
pozostawić bez rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Obrońca M.J. pismem z dnia 25 marca 2024 r. złożył wniosek o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 15 marca 2024 r., sygn. II AKo 4/24, stwierdzającym brak podstaw do wznowienia z urzędu postępowania sądowego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Tychach z dnia 9 marca 2021 r., sygn. II W 2/21.

Zarządzeniem Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Karnej z dnia 20 grudnia 2024 roku wniosek ten został przydzielony SSN M.B.

Pismem z dnia 14 stycznia 2025 roku obrońca wniósł o wyłączenie SSN M.B. od udziału w sprawie ze względu na zaistnienie okoliczności mogących wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jej bezstronności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie.

Tymczasem pismo obrońcy skazanego z dnia 25 marca 2024 roku jest jedynie sygnalizacją możliwości zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej stanowiącej podstawę do wznowienia prawomocnie już zakończonego postępowania z urzędu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2021 r., V KZ 39/21, LEX 3323461). Nie implikuje zatem po stronie sądu, do którego skierowano ów wniosek, ani prawa, ani obowiązku jego rozpoznania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2022 r., IV KZ 55/21, LEX nr 3342300). W wypadku takiej sygnalizacji sędzia powinien wydać zarządzenie o braku podstaw do przeprowadzenia z urzędu postępowania o wznowienie albo, jeżeli zachodzą ku temu podstawy, wyznaczyć posiedzenie Sądu Najwyższego w celu rozważenia potrzeby wznowienia postępowania (art. 439 § 1 k.p.k. w zw. z art. 542 § 3 k.p.k.). Brak jest natomiast możliwości postąpienia z pismem sygnalizacyjnym tak, jakby stanowiło ono wniosek o wznowienie postępowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2021 r., V KZ 39/21, LEX 3323461).

Na obecnym etapie przedmiotowego postępowania nie ma zatem formalnych podstaw do przyjęcia, że w efekcie złożonego pisma dojdzie do jakiegokolwiek rozpoznawania sprawy. **Wyznaczenie sędziego sprawozdawcy w sprawie sygnalizacji możliwości zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej stanowiącej podstawę do wznowienia postępowania z urzędu nie implikuje więc konieczności wyznaczenia składu orzekającego i wydania rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy.**

Dodatkowych w tej sprawie argumentów za pozostawieniem wniosku o wyłączenie bez rozpoznania dostarcza fakt, iż przedmiotem sygnalizacji jest postępowanie zakończone postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 15 marca 2024 r., sygn. II AKo 4/24, którym stwierdzono brak podstaw do

wznowienia z urzędu postępowania sądowego w sprawie o wykroczenie, zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Tychach z dnia 9 marca 2021 r., sygn. II W 2/21. Art. 113 k.p.s.w. przewiduje udział Sądu Najwyższego w postępowaniu wznowieniowym wyłącznie w sprawach należących do właściwości sądów wojskowych, zakończonych prawomocnym orzeczeniem wojskowego sądu okręgowego. Decyzja w przedmiocie wznowienia zaś kolejnej kontroli wznowieniowej nie podlega, gdyż postępowanie sądowe w tym przedmiocie nie jest postępowaniem, o którym mowa w art. 540 § 1 k.p.k. Powyższe uwagi poczyniono przy tym jedynie dodatkowo, w kontekście konieczności „orzekania” przez Sąd Najwyższy w tej sprawie.

Tym samym, skoro art. 41 § 1 k.p.k. zakłada konieczny związek między wnioskiem o wyłączenie, a rozpoznawaniem sprawy, nawet przy jej szerokim rozumieniu, zgodnym z uchwałą SN z dnia 13 czerwca 2023 r., sygn. I KZP 22/22 (OSNK 2023, nr 8, poz. 37), to złożony przez obrońcę wniosek należy uznać za przedwczesny, a mając na względzie komplet uwag przedstawione wyżej, niedopuszczalny. Do jego aktualizacji mogłoby bowiem dojść jedynie w sytuacji wyznaczenia posiedzenia w przedmiocie rozważenia wznowienia postępowania z urzędu.

Odnosząc się wreszcie końcowo do uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA I-4110-1/20 (OSNKW z 2020/2/7), na którą powołuje się tak wnioskodawca, jak i składy Sądu Najwyższego orzekające wcześniej w kwestii wyłączeń w tej sprawie, przypomnieć należy, iż wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2020 r., sygn. akt U 2/20 stwierdzono, że uchwała ta jest niezgodna z:

1. art. 179, art. 144 ust. 3 pkt 17, art. 183 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 8 ust. 1, art. 7 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
2. art. 2 i art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/30, z późn. zm.),
3. art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie

Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, z późn. zm.).

Powyższe wskazuje, że rzeczona uchwała trzech połączonych izb Sądu Najwyższego utraciła swój walor normatywny i nie wywiera skutku, o którym mowa w art. 87 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 roku o Sądzie Najwyższym. Można ją natomiast traktować jako jeden z wyrażanych przez judykaturę poglądów prawnych, co też w rzeczywistości ma miejsce, przy czym Sąd Najwyższy orzekający w tym składzie stanowiska w niej wyrażonego nie podziela (por. argumentację zawartą w postanowieniach SN z dni: 24 stycznia 2025 r., III KS 87/22, LEX nr 3824491; 24 stycznia 2025 r., IV KK 302/20, LEX nr 3822423; 22 stycznia 2025 r., I Zo 189/24, LEX nr 3821833; 20 grudnia 2024 r., II KO 106/24, LEX nr 3794112; 18 grudnia 2024 r., I KK 385/23, LEX nr 3792105; 17 grudnia 2024 r., II Zo 111/24, LEX nr 3792589; 3 grudnia 2024 r., III KO 164/24, LEX nr 3788266; 28 listopada 2024 r., II KO 115/24, LEX nr 3785257; 28 listopada 2024 r., V KK 282/24, LEX nr 3783546; 26 listopada 2024 r., II KK 330/23, LEX nr 3783419; 20 listopada 2024 r., I Zo 131/24, LEX nr 3818772; 19 listopada 2024 r., II Zo 100/24, LEX nr 3783377; 13 listopada 2024 r., I KK 321/24, LEX nr 3779524; 8 listopada 2024 r., V KK 431/24, LEX nr 3779515; 29 października 2024 r., II USK 352/23, LEX nr 3786863; 24 października 2024 r., II Zo 80/24, LEX nr 3777996; 22 października 2024 r., I Zo 161/24, LEX nr 3778494; 18 października 2024 r., II NSNk 27/23, LEX nr 3777600; 15 października 2024 r., II Zo 72/24, LEX nr 3771431; 15 października 2024 r., II Zo 58/24, LEX nr 3773326; 14 października 2024 r., I KS 16/24, LEX nr 3768239; 9 października 2024 r., I Zo 165/24, LEX nr 3766106 i wielu wcześniejszych).

Mając powyższe na względzie, wniosek o wyłączenie sędziego jako niedopuszczalny z mocy prawa podlegał pozostawieniu bez rozpoznania.

[WB]

[l.n]

